

Slovenski dom

Štev. 244

V Ljubljani, četrtek 26. oktobra 1939

Leto IV

Italija za ustanovitev protiboljševiškega bloka na Balkanu

Napovedi o pogajanjih za nenapadno pogodbo z Grčijo in o ustanovitvi balkanske nevtralnostne zveze pod vodstvom Italije

Atene, 26. okt. o. Iz poučenih virov poročajo, da sta se Italija in Grčija sporazumeli o tem, da bi v kratkem začeli pogajanja za sklenitev nenapadne pogodbe in pogodbe o vzajemni pomoči. Ta pogodba naj bi nadomestila sedanjo prijateljsko pogodbo, ki bo potekla letos. Ta pogajanja bi tvorila prvi stvarni korak za ustanovitev protiboljševiškega nevtralnega bloka na Balkanu.

Ozračje za ta pogajanja je bilo ustvarjeno, ko sta po nenadnem sporazumu med Sovjeti in Nemčijo Grčija in Italija odpoklicali čete z albanske meje. Grčija je potem posredovala tudi pri Turčiji za izboljšanje razmerja med njo in Italijo, nakar je prišlo do odpoklica italijanskih vojaških ter letalskih ojačenj na Dodekanezu.

Rim, 26. okt. o. Italijanski tisk razpravlja o možnosti ustanovitve južnovzhodne evropske nevtralnostne zveze pod vodstvom Italije. Iz balkanskih prestolnic prihajajo po zagotovilih italijanskih listov vedno nujnejše prošnje zato, da bi Italija prevzela pobudo za ustanovitev takega bloka, ki bi bil naperjen predvsem proti širjenju boljševiškega vpliva na Balkanu.

Prva znamenja, da bi bilo kaj takega možno, vidi italijanski tisk v dejstvu, da so se po posredovanju Jugoslavije zelo izboljšali odnosi med Madžarsko in Rumunijo. Napovedujejo v kratkem sestanek balkanskih zunanjih ministrov, na katerem bi sprejeli sklep, naj Mussolini prevzame pobudo za omenjeni blok, kar bi bilo tem lažje zdaj, ko je Italija po zasedbi Albanije v nekem oziru tudi balkanska država. V italijanskih krogih so mnenja, da je za to zvezo potrebno najprej odstraniti razne

ozemeljske spore med posameznimi balkanskimi državami in pa zadovoljivo rešiti vprašanja manjšin.

Glede Turčije so Italijani prepričani, da bi taki zvezi ne nasprotovala, saj je z odklonitvijo boljševiških zahtev jasno dokazala, da ne mara dopustiti, da bi se boljševiški vpliv na Balkanu kakorkoli ojačil.

Važno pri teh načrtih je tudi stališče Bolgarije, katero skušajo boljševiki z lepimi obljubami čim bolj pridobiti zase. Vendar se zdi, da je bolgarske politike streznil primer baltičskih držav, ki nazorno kaže, kaj pripravljajo boljševiki vsem malim

državam, če ostanejo brez močnega varstva in pridejo pod njihov vpliv.

V italijanskih fašistovskih krogih zelo pozorno spremljajo sovjetska prizadevanja za razširjenje boljševiškega vpliva na Balkanu. Italija, ki si je vse prizadevala, da bi svoj položaj na Balkanu ojačila, si svojih postojank v južnovzhodni Evropi ne bo pustila vzeti. Italija se tudi ni v Španiji vojskovala s krvavimi žrtvami proti boljševizmu zato, da bi čez kratek čas mirno dopustila, da se Sovjeti zasidrajo na drugem koncu Sredozemskega morja. Italijanske koristi na Balkanu niso samo gospodarske, marveč tudi politične in vojaške.

Zapoved o selitvi Tirolcev

Do konca leta se morajo odločiti za Nemčijo ali Italijo - Himmler
vrhovni nemški komisar za preseljevanje Nemcev iz tujine

Rim, 26. okt. o. V zvezi z načelnim sporazumom med Hitlerjem in Mussolinijem o preselitvi Nemcev iz italijanske Južne Tirolske, sta prefekt v Bolzanu in nemški generalni konzul v Milanu izdala včeraj oklic vsemu prebivalstvu na italijanskem Tirolskem. V tem oklicu zapovedujeta vsemu tirolskemu prebivalstvu, da se v času med prvim novembrom in zadnjim decembrom letos končno in nepreklicno odloči, ali hoče ostati v Italiji, kjer bodo Tirolci kot Italijani lahko živeli kot bratje med brati, ali pa, da se odločijo za

nemško državljanstvo, se preselijo v Nemčijo in kot nemški državljani sprejmejo vse posledice, ki jih Nemcem prinaša politični in gospodarski red v veliki Nemčiji. Glede preselitve je v smislu temeljnih načel, sprejetih po italijanski in nemški vladi izdelan točen načrt, ki upošteva vse koristi prebivalstva. Tirolsko prebivalstvo naj zaradi tega sklep o preselitvi sprejme in izjavi veselo ter mirno, ker tako rešitev tega vprašanja zahteva ohranitev dobrega razmerja med Italijo in Nemčijo.

Berlin, 26. okt. o. Kancelar Hitler je imenoval voditelja nemške policije min. Himmlerja za generalnega komisarja organizacije za preseljevanje Nemcev iz raznih evropskih držav v domovino. Himmler ima po tej uredbi neomejeno oblast, da lahko ukrene in izvede vse, kar se mu v zvezi s preseljenimi vprašanji zdi potrebno. Da je bil imenovan na to mesto prav Himmler kot voditelj splošne in še posebej nemške politične policije, je treba iskati razloga v njegovih organizatornih sposobnostih in pa v dejstvu, da se bo vrnilo v Nemčijo tudi veliko takih ljudi, ki so nasprotniki narodnega socializma in je treba že vnaprej poskrbeti, da ne bodo skušali delati zmede z nedovoljeno propagando.

Preseljevanje Nemcev zanima tudi Jugoslavijo

Belgrad, 26. okt. m. Današnja »Politikac« se v daljšem članku bavi z vprašanjem izseljevanja Nemcev iz držav južnovzhodne in vzhodne Evrope. Med drugim omenja govore uglednih in vplivnih italijanskih politikov, ki so jih imeli glede izselitve Nemcev iz južne Tirolske. Nato omenja tudi nemško manjšino v Jugoslaviji ter slovensko in hrvaško manjšino v Nemčiji. »Politikac« ugotavlja, da je tudi Jugoslaviji na tem, da se začne reševanje tega vprašanja. Pri nas živi okoli 450.000 Nemcev, in sicer 300.000 v Vojvodini, ostali pa v Sloveniji, na Hrvaškem in v Slavoniji. V Nemčiji pa živi okoli 150.000 jugoslovanskih rojakov, in sicer 80.000 Slovencev na Koroskem in prav toliko Hrvatov na Gradiškem. Sklep kancelarja Hitlerja o preselitvi vseh Nemcev se bo vseka-

kor uresničil. Ta sklep je izzval ugoden odmev vseh političnih krogov ter časopisja podonavskih držav, ki poudarjajo, da ta sklep pomeni željo Nemčije, da z rešitvijo tega vprašanja naredi konec vsem nesporazumom med njo in podonavskimi državami, kakor je to naredila med Nemčijo in Italijo. To bo nedvomno pomagalo utrditi mir in vzpostaviti dobre odnose v tem delu Evrope.

Italijanski tisk pozdravlja novi trgovski sporazum med nami in Italijo

Rim, 26. okt. m. Italijansko časopisje soglasno pozdravlja dosežen gospodarski sporazum z Jugoslavijo ter poudarja, da je pogajanja ves čas spremljala zvest, da novo nastali mednarodni položaj ne samo ne ovira, temveč celo govori v prilog razvoju trgovinskih odnosov med obema prijateljskima in sosednjima državama. Vesti o doseženem trgovinskem sporazumu med Jugoslavijo in Italijo prinaša italijansko časopisje na vidnih mestih ter ne pozablja ugotoviti, da so pogajanja potekala v duhu pristranskega sodelovanja. Najuglednejši italijanski časnikar Virginio Gayda objavlja v svojem listu »Giornale d'Italia« na prvi strani poseben članek, posvečen gospodarskemu sporazumu med Jugoslavijo in Italijo. V njem med drugim poudarja:

»V jasnem ozračju političnih odnosov, ki sta jih duee in grof Ciano vzpostavila med Itali-

jo in Jugoslavijo, je bil včeraj podpisan v Belgradu nov sporazum za razvoj trgovinskega zamenjave med obema jadranskima državama. Razvoj gospodarskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo spada v naravno vrsto dejstev. Ta razvoj je olajšan z ozemeljskim sistemom obeh držav ter z značilnim ustrojem njunih gospodarstev, ki se v veliki meri izpolnjujeta. Zato je naravno, da se italijansko in jugoslovansko gospodarstvo srečujeta v soglasjih, ki jih lahko izpolnjujeta v obojestransko korist. Izmenjava blaga med obema državama se razvija srečno na podlagi ravnotežja s težnjo po uspešnem napredku.«

Končno izraza Virginio Gayda upanje, da bo v Belgradu podpisani novi italijansko-jugoslovanski sporazum omogočil še vidnejše sodelovanje med Jugoslavijo in Italijo.

Posveti za prenos državnih kreditov na banovino Hrvaško

Belgrad, 26. okt. m. V predsedništvu vlade je bila v kabinetu ministrstva brez listnice dr. Konstantinoviča snovi seja političnega odbora ministrov. Na njej so razpravljali o prenosu pristojnosti na banovino Hrvaško. Navzočni so bili predsednik vlade dr. Vladko Maček, pravosodni minister Marković, finančni minister dr. Šutej ter dr. Konstantinovič. Politični odbor ministrov za prenos pristojnosti je na snovenjem sestanku pretežno načrt uredbe o prenosu kreditov iz državnega proračuna na banovino Hrvaško. Ta uredba bo v najkrajšem času izdana.

Na konferenco je pozneje prišel tudi predsednik vlade Dragiša Cvetković, nato pa je imel s podpredsednikom dr. Vladkom Mačkom in dr. Konstantinovičem daljši razgovor o vseh teh vprašanjih.

Prometni minister obljublja široke samouprave v kratkem

Belgrad, 26. okt. m. Včeraj popoldne sta se mudila v Batini prometni minister Beslić in minister za ljudsko telesno vzgojo Jevrem Tomić. Oba sta imela konferenco s pristaši JRZ, na katerih sta predvsem govorila o sporazumu s Hrvatimi. Minister Beslić je med drugim izjavil, da bodo v najkrajšem času urejene široke samouprave ter da bo izdanih še cela vrsta drugih ukrepov, ki bodo pripeljali v naše notranje razmere na redno tir.

Na zborovanju pristašev JRZ v Somboru sta se oba ministra zavezala predvsem za sodelovanje Srbov z Bunjevci.

Boj za ameriško ladjo „City of Flint“

Berlin, 26. okt. o. Državni podtajnik v zunanjem ministrstvu Weissäcker je včeraj sprejel ameriškega odpravnika poslov Kirka v zadevi parnika »City of Flint« in mu sporočil, da se nemška vlada posvetuje z rusko o bodoči usodi tega parnika. Nemška posadka, ki je z vojne ladje stopila na ameriški parnik in ga odpeljala v Murmansk, je že odpotovala v Nemčijo. Sovjetske oblasti so jo spustile pod pretežo, da so Nemci parnik peljali v Murmansk na popravilo.

Moskva, 26. okt. o. Ameriški poslanik v Moskvi je vnovič protestiral pri sovjetskem zunanjem ministrstvu, ker se zdaj ni dobil obvestil, kaj jo s posadko parnika »City of Flint«, ki so ga Nemci zavlekli v Murmansk. Poslanik je izrazil začudenje nad takim ravnanjem, saj je vendar Rusija nevtralna in nima pravice zadrževati nevtralnih parnikov.

Zdi se, da je bil tovor, ki ga je »City of Flint« vozil v Anglijo tako dragocen, da bi ga Nemci z rusko pomočjo za vsako ceno radi dobili v svoje roke.

Italijansko gospodarsko odposlanstvo je iz Belgrada odpotovalo v Sofijo in se bo z Bolgarijo pogajalo za sklenitev podobne pogodbe, kakor je bila podpisana med nami in med Italijo.

Sovjetski vojniki so blizu mesteca Molotova na Poljskem ubili sivolasega bivšega poljskega poslanika v Londonu Skrymunta, njegovega brata in sestro, ki so bili prestari, da bi mogli bežati pred rdečimi osvobodilci malih narodov.

Vesti 26. oktobra

Japonski list »Mikao Šimbum« v svojem uvodniku ostro napada Združene ameriške države ter govori celo o možnosti vojne med Japonsko in USA. Med drugim pravi, da Japonci zanesljivo pričakujejo, da bodo v vojni proti Ameriki zmagali ter zato ne bodo popuščali pred ameriškim besedičenjem.

Jugoslovanski poslanik na bolgarskem dvoru Momčilo Jurišić je bil včeraj na obisku pri bolgarskem predsedniku vlade dr. Kjosjevanovu ter ostal pri njem nad eno uro.

Sovjetska vlada je poklicala nenadno v Moskvo svojo diplomatsko zastopnico na Švedskem Kolontajevo.

Angleški minister za kolonije Eden je imel snoči po radiu govor, v katerem je dejal, da je Nemčija v dveh mesecih vojne izgubila iz rok vodstvo, ker jo na eni strani drže boljševiki, na drugi strani Turčija, na tretji strani pa blokada Anglije in Francije. Nemški letalski in podmornski napadi niso do zdaj mogli navzlic velikim izgubam uničiti niti enega odstotka angleškega brodogoja.

Od posadke štirih angleških parnikov, ki so bili potopljeni blizu Gibraltarja, je izgubilo življenje 81 moških.

Ameriški senat je odklonil tri predloge, ki so bili vloženi proti nameravani spremembi nevtralnostnega zakona. Iz tega sklepajo, da bo sprememba sama sprejeta z veliko večino, nakar bo Amerika lahko v velikem obsegu prodajala orožje in strelivo ter drugo blago Angliji in Franciji.

Holandski listi zavračajo ameriške vesti, da bi Nemčija mislila kršiti nevtralnost Holandije ter čez Holandijo udariti na Francijo.

Sovjetska vlada je izročila angleškemu poslaniku v Moskvi protest proti seznamu blaga, ki so ga Angleži označevali kot tihotapsko blago in ki ga plenijo na nevtralnih ladjah. Boljševiki pravijo, da taki ukrepi nasprotujejo dohodkom mednarodnega prava o svobodni plovi in o nevtralnosti. Hkrati s tem protestom pa je sovjetska vlada dovolila nemški vojni mornarici, da lahko vozi zaplenjene nevtralne ladje v njena pristanišča.

Na Estonskem in Letonskem bodo morali kot narodni praznik praznovati obletnico boljševiške revolucije v Rusiji. Ta sklep sta morali estonska in letonska vlada sprejeti na pritisk Sovjetov, ki so v nedavni pogodbi slovesno obljubili, da se ne bodo mešali v notranje zadeve baltičskih držav.

Sin predsednika Roosevelta Eliott je včeraj imel po radiu govor, v katerem se je zavezal za ameriško pomoč Franciji in Angliji. Nemški tisk obračunava s tem govorom in pravi, da je posledica propagande, katero je v Ameriki začel s svojimi predavanji bivši angleški mornariški minister Duff Cooper.

Ves italijanski tisk pozdravlja sklep novega trgovskega sporazuma med nami in Italijo ter poudarja, da se bo po tem sporazumu povečal izvoz našega lesa in žita v Italijo, k nam pa izvoz italijanskih industrijskih izdelkov.

V Tokiu se je včeraj začel sestanek devetih držav Daljnega vzhoda. Na tem sestanku se posvetujejo o skupnem nastopanju proti Kominterni in komunistični propagandi v Aziji, ki je postala vse močnejša, odkar se je narodni socializem zvezel z boljševiki ter jim zavaroval hrbet na zahodu.

Zatamnitev mest je od včeraj dalje odpravljena v vsem francoskem predelu ob italijanski meji, kar priča, da imajo Francozi trdna zagotovila o italijanski nevtralnosti.

Angleške bojne ladje so v pr-č šestih tednih vojne zaplenile 338.000 ton blaga, namenjenega v Nemčijo. Med tem blagom je bilo 65.000 ton petroleja, 24.000 ton mangana — polovica vse količine, ki jo mora Nemčija letno uvoziti za svojo vojno industrijo. Angleška blokada je tako uspešna in angleške zveze z nevtralnimi državami tako dobre, da je Nemčija v glavnem že odrezana od vseh držav, iz katerih je dobivala surovine za svoj industrijo. Tako je poročal v angleški poslanski zbornici včeraj minister za vojno gospodarstvo.

Nemška križarka »Deutschland« lovi angleške in nevtralne ladje v severnem delu Atlantskega morja, kakor so doslej mogli ugotoviti Angleži.

Anglija je stopila v vojno za ohranitev evropske omike, ne pa zato, da bi osvajala tujo zemljo. Ko bo prišel čas za sklenitev častnega mira, bo Anglija morala napeti vse sile, da zagotovi Evropi pravičen red, katerega ne bo nihče ogražal je včeraj govoril v angleški zbornici zunanji minister lord Halifax.

Pri zadnjem napadu angleških letal na nemško vojno luko Wilhelmshafen je bila uničena ena največjih nemških bojnih ladij »Gneisenau«. Tako poroča v norveških listih nekdo, ki je bil priča tega napada.

Nemška uprava za poljsko zasedeno ozemlje

Berlin, 26. okt. o. Včeraj je izšla uredba o imenovanju nemške uprave v poljskih zasedenih pokrajinah, ki so zdaj v glavnem že vse v oblasti nemške vojske, samo ponekod še trajajo spopadi med osamljenimi poljskimi oddelki in med Nemci. Za generalnega guvernerja na Poljskem je imenovan minister dr. Frank, za njegovega namestnika pa dr. Seiss-Inquart, ki je bil pripravljen zasedbo Avstrije po Nemčiji.

Poljsko ozemlje bo moralo sebe in nemško upravo vzdrževati samo. Vso upravo, politično in policijsko ter ostalo oblast bodo izvajali le nemški uradniki. Uradni jezik bo nemščina. Prva naloga nove uprave bo obnovitev mest in naselij, ki jih je tri četrtine popolnoma uničenih. Obnovili bodo zlasti tista mesta, kjer je prej prebivalo kaj Nemcev.

Meščanske šole v luči statistike

Ljubljana, 26. oktobra.

Odsek za meščanske šole na prosvetnem oddelku banke uprave je sestavil splošno statistiko o stanju naših meščanskih šol, ki se v splošnem dobro razvijajo in napredujejo. Letos je bila v Kamniku odprta nova meščanska šola za dečke, za deklice obstoja taka šola že desetletja v mekinjskem samostanu. V I. razred kamniške meščanske šole je vpisanih 50 učencev.

Slovenija šteje sedaj 43 državnih meščanskih šol in osem zasebnih, ki jih vodijo šolske osebe in uršulinke in ki so namenjene deklicam. Nekatere šole na deželi izkazujejo znaten napredek in prirastek učencev, druge, kar je zelo značilno, pa primeren padec števila učencev, to zlasti v važnih mestih, kakor v Ljubljani in v Mariboru.

Na vseh meščanskih šolah, državnih in zasebnih je bilo leto vpisanih 10.448 učencev in učenk, lani 10.360. Od teh je bilo letos vpisanih 4834 dečkov in 5614 deklic, lani pa 4878 dečkov in 4296 deklic. Torej je prirastek le na dekliških meščanskih šolah. Na posameznih meščanskih šolah so bili prav značilni vpisi. Ljubljana šteje 2 deške in 2 dekliške šole ter tri mešane šole v Mostah, Zg. Šiški in na Viču. Na posamezne meščanske šole v Ljubljani so bili naslednji vpisi: I. deška meščanska šola 276, lani 314, II. deška 302, lani 328 učencev, I. dekliška 297, lani 310 učenk, II. dekliška

181, lani 216 učenk. Mešane šole: I. Letos 256, lani 220, II. mešana 159, lani 183, III. mešana letos 353, lani 375. Ljubljanske meščanske šole torej izkazujejo znaten minus nasproti lanskim vpisom. Zato pa je bil večji naval na gimnazijel Drugačno slika kaže Maribor. Tam je izkazala I. deška letos 304, lani pa 412 vpisov, II. dekliška letos 312, lani 315. Celjska deška šola izkazuje letos 278, lani 283 vpisov, dekliška pa letos 298, lani 303. Meščanska šola na Jesenicah je dobro obiskana. Za letos izkazuje 444 vpisov, lani 448. Na tej šoli je letos vpisanih 213 dečkov in 231 deklic.

Prav impozantna je armada srednješolcev. V Svojače smo že objavili splošne pregledne o vpisih na gimnazijah in drugih srednjih šolah. Z meščanskimi šolami vred izkazujejo naše srednje šole prav čedno armado 26.368 učencev in učenk.

Mnoge meščanske šole, zlasti najnovejše, imajo moderno urejene učilnice in razpolagajo z vsemi, za ta tip šol potrebnimi učili. Druge meščanske šole, zlasti v Ljubljani, pa se morajo vsako leto boriti in tresti za učne prostore, ker so nameštene po raznih osonovnih šolah. Prav vprašanje učilnic je zelo pereče.

K splošni statistiki dodajamo še, da je bilo na državnih meščanskih šolah letos vpisanih 4834 dečkov, lani 4.878, letos 4348 deklic, lani 4296. Na zasebnih dekliških šolah je bilo letos vpisanih 1266 učenk, lani pa 1276.

Ljubljana od včeraj do danes

Obupno dejanje mlade dijakinje

Včeraj v dopoldanskih urah se je na II. drž. realni gimnaziji v Strossmayerjevi ulici pripetil dogodek, ki bo v naši javnosti, zlasti v oni, ki ji je pri srcu skrb za našo dorasajočo mladino, gotovo zbudil odmev. Mlada dijakinja, komaj štiriinajstletna četrtšolka, se je vrgla iz drugega nadstropja na gimnazijski vrt na Strossmayerjevi ulici. Sreča je bila, da je padla na mehko travo pred konferenčno sobo, ki jo je obvarovala hujšega. Pri padcu je dobila samo neznatnejše notranje poškodbe, dočim je po životu in udih ostala nepoškodovana. Iz gimnazijske pisarne so telefonirali po reševalni avto, ki je mlado samomorilno kandidatko prepeljal v bolnišnico, kjer je takojšnja skrbna zdravniška preiskava dognala, da za dekletovo življenje ni nobene nevarnosti in da bo lahko v nekaj dneh zapustila bolnišnico.

Dogodek je pač take vrste, da se je včeraj vest o njem z veliko naglico razširila po mestu in je seveda v delu naše javnosti, zlasti v krogih staršev, zbudila pripombe, po katerih naj bi vsa odgovornost za nepremišljeni obupni korak četrtšolke padla na one, ki so pri tem najmanj prizadeti. Zaradi tega je treba pojasniti nekatere stvari, ki se skrivajo v ozadju tega dogodka. Dekle, ki je včeraj poskusilo na poljanski gimnaziji samomor, je bilo že dalj časa hudo živčno bolno in so njeni starši že resno razmišljali o tem, da bi jo dali v opazovalnico. Kljub temu, da se je deklica prav zaradi te svoje živčne bolezni, za katere vzrok bodo pač bolje vedeli njeni starši, le s težavo rinila skozi gimnazijo in je lansko leto padla, so jo dali ponavljati četrty razred. Njene sošolke so dostikrat opazile na njej čudne spremembe, ki si jih niso znale razlagati. Včeraj ob glavnem odmoru je deklica sedla na okno v razredu tako, da so ji noge visele na cesto. Ko jo je hotela sošolka pokloniti nazaj, se je na oknu sedela iztrgala in skočila v globino. Grobe izmišljotine so vesti, da je imelo deklo konflikt z nekim profesorjem, katerega posledice se je tako ustrašilo, da se je v hipni razburjenosti odločilo za ta obupni korak. Nasprotno je res, da so profesorji, ki so bili opozorjeni na dekletovo živčno bolezen, opreznost in prizanesljivost ravnali z njo. Treba pa je ob tej priložnosti pripomniti, da premogni starši danes nimajo več pravega pojma, kaj je, oziroma, kaj bi morala biti gimnazija. Prežeti slepe ljubezni do svojih otrok bi radi videli, da bi današnja gimnazija postala tovarna dobrih redov in lepih izpričeval, ne pa resna šola njihovih otrok. Vzroke za včerajšnji razburilivi dogodek na poljanski gimnaziji je treba iskati drugod, ne v konferenčni sobi. Da, v marsičem je kriva ulica, današnje mrzlično življenje, gotovo pa je, kot že zgoraj poudarjeno, da so tudi starši izgubili vsak stik s šolo, s šolo, ki bi jim naj pomagala, da oba skupno ustvarjata obraz mladega človeka. Šola je brez pomoči staršev navezana na samo sebe, starši sami pa kažejo kar najmanj razumevanja.

Izgubljen je bil snoči nov, rjav ženski čevlji na poti od Wolfove do Streliške ulice. Najditelj naj ga odda v Zarnikovi ulici 16-11.

Našla se je ženska zapesna ura. Dobi se na stanovanju, Ravnikarjeva 15.

in odgovornosti za šolo. Pri tem se mora človek nehati s skrbjo vprašati: kaj bo z našo mladino?

Drobna kronika

V Ljubljani se ustanavlja prva slovenska delavnica krojnih čepic. V palači Grafike na Masarykovi cesti bo s 1. novembrom odprl svojo delavnico za krojenje čepic vseh vrst G. Gene Plevel, agilen član trnovskega prosvetnega društva in znani baritonist. Mlademu obrtniku, ki ustanavlja prvo tovarstvo slovensko podjetje v Ljubljani, želimo lepega uspeha!

Razne nesreče. Precej neprijetnosti so imeli včeraj v bolnišnici z zidarjevo ženo Antonijo P., ki je doma na Cesti v Mestni log. Antonija je včeraj nekoliko pregledno pogledala v kozarec. V tem stanju je prišla v konflikt z nekim psom, ki jo je precej hudo ugriznil nad komolcem desne roke. Stražnik, ki ga je privabil ta dogodek, je ženski dejal, naj se zateče v bolnišnico, toda ženska o tem ni hotela ničesar slišati in se je z vso silo upirala stražniku. Temu se je eleđnjic le posrečilo, da je žensko prepeljal do bolnišnice, kjer pa je njen odpor pred hišo trpljenja znova planil na dan. Z veliko težavo so žensko pomirili in jo pregovorili, da je odšla na kirurški oddelek. V bolnišnici so včeraj zapeljali še nekaj drugih ponesrečencev: 33 letnega prigarja Lukšiča Alojzija, ki je zaposlen pri Zakotniku v Kobaridski ulici, je včeraj zgrabila cirkularka in mu precej hudo raznesla desno roko. — Na Marijinem trgu je prišla pod nek vob 62 letna prežutkarica Marija Bremsakova iz Doba pri Domžalah. Bremsakova ima zlomljeno nogo in občutne poškodbe po glavi. — Neprijetna nezgoda je zadela včeraj popoldne 50 letnega skladiščnika Antona Brica, nekubnega pri trgovcu z moko Josipu Bahovcu na Galusovem nabrežju. Na Brica se je podrla skladiščna vrča, napolnjena z moko. Pri tem je Bric utrpel hude poškodbe na desni nogi. — Iz Kranja so pripeljali v ljubljansko bolnišnico 19 letnega mesarskega vajenca Čebulja Karla, ki mu je stroj za rezanje mesa odrezal več pretove desne roke. — Z nevarnimi poškodbami na glavi je prišla v bolnišnico 39 letna Ravnikar Lenka, natakarjeva žena. Mož, ki je prišel z njo, je povedal, da je padla po stopnicah in se pri tem poškodovala.

Iz policijske torbe. Glavni predmeti, ki zadnje čase postajajo v Ljubljani plen tatov in taticev, so kolese in obleke. V zadnjih dneh je bilo v Ljubljani apet ukradenih devet koles v skupni vrednosti nad 8000 din. Na policiji pa se tudi čedalje bolj množijo prijave o ukradenih sukňah in površnikih ter drugih oblačilnih predmetih.

Belgrajske vesti

Belgrad, 26. okt. m. Na zadnji seji je vlada odobrila ravnateljstvu za prehrano nov kredit 125 milijonov din, ki se bo porabil za nabavo zalog življenjskih potrebščin. Ravnateljstvo za prehrano razpolaga za nakup teh zalog s 745 milj. din.

Belgrad, 26. oktobra. Finančni minister je izdal sklep, da se stavbna zadruga »Lastni dom« v Trbovljah oprosti plačevanja društvenega davka za 10 let, računajoč od 1. januarja 1939 do zaključno 31. decembra 1948, pod pogojem, da postuje po zdaj veljavnih pravilih in če se ji dohodki znatno ne povečajo tako, da v primerjavi z drugimi zadrugami more priti v poštev za odmero davka.

Kandidati vladnih skupin za senatne volitve

Novi Sad, 26. okt. m. Na podlagi doseženega sporazuma med vladnimi političnimi skupinami so določeni kandidati za skorajšnje senatorske volitve. Nosilec liste je bivši poslanec in vseučiliški profesor Zivan Luković (JZR), nato dr. Branko Ilić, bivši novosadski župan (JRZ), Joca Georgijević, bivši poslanec iz Vršca (JRZ), Milutin Petrović, bivši belgrajski župan, kot zastopnik skupine Bože Maksimovića, Marko Ivković-Ivanetić, bivši poslanec in odvetnik iz Subotice (JRZ), dr. Milan Kostić, odvetnik iz Zemuna (SDS), Mita Jovanović, lekarnar iz Arandjelovca (JRZ), Božić

Kamenko, bivši senator in odvetnik iz Kragujevca (JRZ).

Skopje, 26. m. Za bližnje senatorske volitve so v vardarski banovini tile kandidati: Altiparmaković Jovan, bivši minister in poslanec, Mihajlo Kalamatijević, bivši poslanec in trgovec iz Štipa, Gligorij Tašković, inženir iz Skoplja, dr. Džaler Sulejmanović iz Tetova, Džura Krdžalić, bivši poslanec in senator. Kandidata Altiparmaković in Kalamatijević pripadata JRZ, Gligorij Tašković je zemljoradnik, dr. Sulejmanović pripada skupini Bože Maksimovića, Džura Krdžalić pa skupini dr. Markovića.

Gorenjski orožniki iščejo dva nevarna vlomilca

Ljubljana, 26. oktobra.

Na Gorenjskem je bilo v zadnjem času izvršenih več vlomov in tatvin, katerih drzna in mojsrka izvedba daje slutiti, da so na delu dobro izveščani in izkušeni vlomilci. Zlasti je vse gorenjsko prebivalstvo presenetil bogoskrunski vlom v cerkev v Zgornji Besnici nad Kranjem, kjer sta dva vlomilca, ki sta zapustila zadosti vidne sledove, izpraznila oltarni tabernakelj, iz katerega sta oobrala monstranco in ciborij. Monstranca je izredno lepo delo. Okrašena je s kamni, spodaj ima napis »J. B. Laibach«, na vsaki strani je vanjo vgrajiran po en majhen angel, na vrhu je podoba Boga Očeta, spodaj pod svečstvom pa podoba Sv. Duha. Kelih je starinske vrednosti in ima napis »Carolus Episcopus Labac, hoc ciborium in erectione Subviliarius S. Egidij in Festrniz 1780«. Kelih je torej star že 160 let. Monstranca in kelih sta vredna okrog 5000 din in pomeni to za revno besniško cerkev hud udarec.

Druga večja tatvina, katere sta sumljiva ista zločinci, se je primerila na Zgoš v občini Begunje. Tam je bilo posestniki Ani Jurčević ukradenih 12.420 din gotovine. — Kakor je mogla ugotoviti skrbna orožniška preiskava, je bil udeležen pri teh dveh vlomih neki brezposelni zidarski delavec, ki je doma nekje iz okolice Kastva, pa se že delj časa potika po Gorenjskem. Osumljeni je tri tedne stanoval pri Jurčević, po tatvini pa je pobegnil. Vsi znaki kažejo, da je bil isti zločinec tudi glavni kolovodja vlomov v besniško cerkev. Iskani vlomilci je visoke sloke postave, podolgovatega, bledega obraza in zibajoče hoje. Star je 30 let. Drugi osumljenec je neki 47-letni strojni ključavničar, ki je bil že sedemnajstkrat predkaznovan in je nazadnje stanoval v Stražišču pri Kranju. Oba osumljenca pa se znata dobro skrivati in se do zdaj gorenjskim orožnikom kljub vnetemu iskanju in zasledovanju še ni posrečilo, da bi ju prijeli. Prav gotovo pa imata obadva na vesti še večino drugih vlomov in tatvin, ki so se v zadnjih mesecih primerile v raznih gorenjskih krajih, zlasti v okolici Kranja in Radovljice.

Mariborski drobiž

Novo odmera točilne takse. V smislu čl. 25 pravilnika za izvrševanje določil tar. post. 62 taksnega zakona se začne s 1. januarjem 1940 novo triletno odmerno razdobje za odmero in plačevanje takse za pravico točenja alkoholnih pijač na drobno in debelo.

Zato se pozivljajo vsi imetniki pravic za točenje alkoholnih pijač na drobno in debelo, da vložijo radi nove odmer takse do 15. novembra 1939 pri pristojnem oddelku finančne kontrole prijavo na predpisnem obrazcu in izkažejo v prijavi vse podatke, potrebne za pravilno odmero takse. Točilci naj navedejo količino iztočenih pijač v dobi od 1. julija 1938 do 30. junija 1939; točilci, ki niso celo leto točili, pa naj navedejo v prijavi faktično dobo točenja in izračunajo na podlagi v tej dobi iztočenih alkoholnih pijač predvideni enoletni točilni uspeh. Predpisani obrazci prijave se do 1. oktobra 1939 oddajo pri oddelku finančne kontrole proti plačilu din 1.— Točilci, ki svojih prijav ne vložijo v predpisanem roku, izgubijo pravico pritožbe zoper odmero točilne takse, ki se jim odmeri uradno.

Mestno poglavarstvo za stanovanjske najemnike. Ob priliki pregledovanja podstrešij so komisije ugotovile, da nekateri stanovalciji najemniki nimajo na razpolago kleti ozir. prostora, kjer bi lahko shranili predmete, ki se običajno shranjujejo po podstrešjih, a je sedaj to prepovedano. Zato se pozivajo vsi hišni posestniki, ki svojim najemnikom dosedaj še niso nakazali potrebnih prostorov, da to store čim prej. Na to se opozarjajo izrečno vsi oni hišni posestniki, ki svoje kleti oddajajo posebej v najem.

Iz Slovenskih goric

Draginja izhod za navijalce cen. Znatno so se zadnji čas dvignile cene nekateremu blagu. Dvignile so se zlasti pri bombažnem blagu in pri živilskih potrebščinah, n. pr. pri rižu za 2 din, pri masti za 1 din itd. Petrolej mnogi trgovci prodajajo že celo po 8 din za liter. Kot se opaža, so trgovci s tem pričeli ob porastu draginje v svojo korist navijati cene še višje, kot je to dopuščeno. Potrebno bi bilo, da oblast naredi tukaj po zakonu o pobijanju draginje red, da se ne bodo trgovci okoriščali na račun našega kmeta in delavca.

Zopet trka... Z nastopom pozne jeseni je tudi po Slovenskih goricah nenadoma poraslo število brezposelnih, ki sedaj hodijo od hiše do hiše in prosijo kruha, pijače in obleke. Poleti, ko jim je kmet ponujal delo in ugodnost zaslužka, so ga raje odklanjali in zabavljali čez kmeta, češ lahko se tudi brez dela preživljajo, tako in tako dolgo se nisem delal pa tudi ne bom... Sedaj pa so ti delomrzniki zopet ponižnejši in tarnajo z žalostjo nad svojo »usodo«. Potrebno bi bilo, da se v bodoče v tem pogledu napravi red in da se ti ljudje — če ne drugače — prisilijo zaposle pri javnih delih, da ne bo vedno nadlegovan kmet in zlasti takrat, ko je sam svoje pridelke s trudom pospravil pod streho.

Celjske novice

Grobišča padlih vojakov čistijo te dni in bodo za praznike mrtvih prav lepo okrašena. Celjska mestna občina, ki žrtvuje za oskrbo grobišč letno okrog 10.000 din, bo kupila sveče in vence, ki jih bo namestila na posamezne grobove.

V Dobrni pri Celju bo gradilo Zdravilišče dve stanovanjski hiši. Veako leto prihaja namreč v Dobrno večje število letoviščarjev tako, da je ob nekih dneh pomanjkanje stanovanj. Temelji za novo stavbo so že dokončani.

Hvalevredni načrti. Pred dnevi je bila v občini Ljubno ob Savinji banovinska komisija, ki je pregledovala terene v oddaljenih krajih občine Ljubno, od koder imajo otroci v šolo preko uro in pol. Komisija je ugotovila potrebo, da se zgradi novo šolsko poslopje za enorazrednico v Rastkih, pri Kijevu v Teru in nad Vočico pri lučki meji. Prebivalstvo je veselo teh pobud in želi, da bi se to kmalu uresničilo. Kakor smo zvedeli, je banaka uprava obljubila, da bo prispevala za gradnjo 75 odstotkov.

V Belgradu se mnogo gradi

Belgrad, 26. oktobra. AA. Gradbeni minister dr. Miha Krek je povabil časnika, da skupaj z njim pregledajo nekatera arhitektonska dela v Belgradu. Ministri in časnika so krenili včeraj dopoldne z avtomobili iz gradbenega ministrstva najprej do zgradbe pravne fakultete. Tu so pregledali vse prostore, najdalje pa so se zadržali v zavetišču pred zračnimi napadi ter v kolarni za zračno ogrevanje. Stavba pravne fakultete se je začela graditi leta 1936 ter bo končana prihodnji mesec. Veljala bo okrog 11 milijonov din. Nato so obiskali zgradbo strojnega inštituta tehnične fakultete. Dela so se tu začela leta 1936 in je zgradba danes že gotova razen instalacij v laboratoriju. Veljala bo 7 milijonov din. Nato so se odpeljali minister in časnika do zgradbe 6. moške gimnazije na smederevskem Djeru. V tej gimnaziji je tudi zavetišče pred zračnimi napadi. Najdlje pa so se zadržali v zgradbi univerzitetne otroške klinike, kjer jim je profesor dr. Ambrožič razkazal vse prostore. Otroška klinika je največji gradbeni objekt v naši državi, ki ima stropno ogrevanje. Zaključna dela bodo končana do 1. decembra. Dosedaj je veljala okrog 10 milijonov din. Poleg tega so si ministri in časnika ogledali tudi gradnjo za zdravljenje raka. Dela so se letos začela. Gradbeni minister bo kmalu spet povabil časnika in si bo z njimi ogledal še zgradbo akademske menze, zgradbo državne tiskarne, zgradbo gradbenega ministrstva itd.

Zahtevajte povsod naš list!

Jerry pa je imel srečo, da ga je v polboljševalnici dobil dober duhovnik, ki je potem skrbel zanj, ga spravil v šolo in pred oltar, da je zdaj v predmestju nadaljeval njegovo delo.

Ta je iz njega naredil drugega človeka, takega, da bi ga nihče, kaj šele njegov bivši tovariš, ne bil prepoznal.

Spotoma je Jerry spregovoril:

»Najprej bova poiskala stanovanje, kaj?«

»Da,« je odvrnil Rocky, »to je najpotrebnejše, neke se moram ustaviti in se pripraviti. Več za kaj pametnega?«

Jerry ni nič pomišljal, marveč je dejal:

»Zdi se mi, da bo. Takoj bova tam.«

Kmalu sta prišla do ene izmed tistih ulic, po katerih sta se mlada podila. Tam je bila hiša gospe Maggionove. Tja se je Jerry namenil spraviti prijatelja.

Rocky ni imel nič proti, ko se je Jerry nekako opravičeval zaradi tega izbora:

»Veš, rad bi te imel blizu sebe. Lepo bi bilo, če bi se zdaj večkrat videla. In pa — če dobiš sobo tu, boš pri nekakom znanju ljudi. Saj se še kaj spominjaš gospe Maggionove?«

Rocky se je nasmajal:

»Kaj se je ne bi. Se še spomniš, kaj je počela, ko sem ji bil ukradel svinčeno cev?«

Smejala sta se oba, potem je Jerry spregovoril previdno:

»Cerkev ni daleč od tod, pa te bom lahko kdaj obiskal.«

Rocky je bil videti zadovoljen, zato je Jerry svojo misel končal in dostavil:

»Ali pa ti mene. Saj se ne bojiš cerkve, kaj?«

»He, saj se ne bojim niti ječe,« je

Angeli garjevih lic

Roman s slikami

odvrnil Rocky v smehu.

Rocky bi se bil zdaj kmalu spet izgubil v pripovedi o svojih prigodah in zaporih, toda kadar bi bil krenil na to pot, je Jerry pripovedovanje vedno obrnil kam drugam. Začel je govoriti kaj čisto drugega, da je odvrčal njegove misli od neumnosti in od slabih reči, za katere je vedel, da se bo Rocky še tako in tako prehitro vrnil k njim.

Rocky se je hotel prijatelju nekako zahvaliti za prijaznost in je začel:

»Pomagaj ti bom nabirati za cerkev!«

Jerry je zamahnil z roko:

»Dobro, dobro, Rocky. No, tu je hiša, kamor bi te rad spravil. Stopi noter in vprašaj za stanovanje. Pa zbogom, prijatelj. Saj se bova tako kmalu videla, kaj?«

Rocky je pograbil njegovo roko in mu jo tresel. Jerry je malo počakal, potem pa potihlo dejal:

»Misli malo na to, kako živim jaz in kako... ti. Zdi se mi, da je zdaj še časa, da bi utegnili prebrati, kaj?«

Udaril je prijatelja po rami, se obrnil in naglo odšel.

Rocky je vpil za njim:

»Zbogom, Rocky, stara dobričina. Tak si, kakor si bil. Zmeraj te je skrbelo zame. Na svidenje!«

Jerry je brž odšel po ulici nazaj, Rocky pa se je naglo povzpelo po tistih nekaj uličnih stopnicah do vrat, na ka-

terih je zagledal napis:

»Mrs. Maggione daje v najem sobe.«

To je bila stara groblja, v kateri je prebivalo veliko najemnikov. Od vrat so široke lesene stopnice držale v prvo in drugo nadstropje.

Rocky se je malo ogledal, potem pa krenil po veži do vrat, kjer je videl tablico z imenom gospe Maggionove. Potrkal je in počakal.

Čez trenutek se je na vratih pokazal majhen razcapanec, najbrž sin gospe Maggionove, ter čemerno vprašal, kdo trka.

Rocky je povedal:

»Rad bi stanovanje. Imate kakšno sobo prosto?«

Fantič je stegnil roko:

»Mame ni doma, ampak tamle čez je ženska, ki jo nadomestuje, kadar je ni. Ta vam bo povedala in pokazala.«

Fantič je pri teh besedah s prevečnim očesom pogledal tujca, potem pa zavpil proti onim vratom:

»Halo!«

Potem je izginil in zaloputnil vrata.

Rocky se je nasmehnil, potem pa čakal, kaj bo.

Ko je zaslišal za onimi vrati šum, se je obrnil in krenil tja. Čakal je še trenutek, potem se je ključ obrnil in pred njim je stala prelepa, visoka, plavalasa mlada ženska.

To srečanje je bilo tako nepričako-

vano, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo, zdaj je pa stalo pred

njo, da je Rocky osupnil. Pričakoval je kako staro baburo

Od tu in tam

Popis vseh delnic, katere imajo pri naših podjetjih tuji državljani, je uredil finančni minister dr. Šutej na predlog deviznega oddelka Narodne banke. Ta popis mora biti opravljen do konca prihodnjega meseca. Odredba je bila potrebna, da se bo lahko uredil način prenosa dividend teh delnic na njihove lastnike v tujini. Popis velja seveda tudi za delnice podjetij, ki so v celoti last tujcev.

Ker so poslali okrog prenosa pristojnosti iz ministrstva na banko oblast v Zagrebu skoraj končani, je začela banka oblast prevzemati tudi vse posle okrajev, ki so ji bili pripojeni po določilih sporazuma iz drugih banovin. Od vrbske banovine prideta pod banko oblast okraj derventski in gradaški. S tem v zvezi sta se nedavno mudila v Zagrebu dva načelnika banke uprave vrbske banovine in se pogovorila s podbanom g. dr. Krbekom o prenosu poslov. To delo bo končano najkasneje v enem mesecu. Prav tako bodo preneeli tudi vse posle od takih okrajev iz donavske in drinske banovine.

Kandidatna lista za senatarske volitve vseh vladnih skupin je bila predvčerajšnjem sestavljena in bo te dni izročena pristojnim sodiščem v potrditev. Veaka skupina je namreč dobila določeno število kandidatskih mest, na katere bo potem sama določila svoje osebnosti. V banovini Hrvatski bodo po navedbah »Vremena« kandidirali: devet pristavev HSS, dva pristava SDS in dva pristava JRZ. Za HSS bodo kandidirali brčkone inž. Avgust Košutič, dr. Krnjevič, dr. Pernar, dr. Scholl in drugi, večina kmetije, od SDS Večeslav Vilder in Sava Kosanovič, od JRZ pa Stanoje Mihaldič in Dimitrije Magarašević.

Farmaceutski odsek medicinske fakultete v Belgradu so večeraj slovesno odprli. Slovesnosti so se udeležili številni profesorji ter akademiki. V svojem govoru je profesor dr. Kostić naglasil, da je dobil odsek za prvo leto podporo pol milijona din, obenem pa je odobrenih devet milijonov din posojila, iz katerega se bo zgradilo poslopje za farmaceutski in kemični inštitut. V prvi letnik farmaceutskega oddelka se je letos vpisalo 100 dijakov.

20.000 din. nagrade bo prejel od notranjega ministrstva Dragomir Radisavljevič iz Stojnika v Srbiji, ker je bil ubil hajduka Ignatijevo Koreja. Na Korejino glavo je razpisalo ministrstvo že pred leti imenovano nagrado. Ko pa je bilo oblastem prijavi, da je Radisavljevič ubil hajduka, so se pojavile tudi govorice, da je bil Radisavljevič hajdukov pomagač in da ga je ubil, ker eta se sprla in zato, da bi dobil nagrado. Z drugimi hajdukovimi pomagači je prišel Radisavljevič pred sodnike. Sodišče je obsojilo na smrt dva najbolj zverinska hajduka pomagača, Radisavljeviča pa je opustilo. Šele nato je notranje ministrstvo odredilo, da se mu izplača tudi nagrada 20.000 din.

Med vožnjo od Zagreba proti Belgradu je pobegnil mlad tat Vojislav Radusinović iz Belgrada. Radusinović se je rad smukal okrog poslopij denarnih zavodov in prežal na svoje žrtve. Tako je pred dnevi zapazil mladega učenca, ki je nesel kožnato torbo v Hipotekarno banko. Smuknil je za njim v poslopje in prežal. Deček je čakal, da bi prišel na vrsto in pri tem ga je premamila radovednost, da se je začel tiščati med ljudi in gledal, kako je bančni uradnik preštevati tisočake. Tedaj je Radusinović odtrgal dečku iz rok aktovko in pobegnil s plenom. V aktovki je bilo 18.000 dinarjev. Radusinović je takoj nato pobegnil v Zagreb, toda po nalogu belgrajske policije so ga tam prijeli. Dva orožnika eta ga epremila do Belgrada, toda tatišu eta je poročilo, da jima je blizu Slavonekega Broda pobegnil.

Silovito neurje je divjalo v Trebinju v Hercegovini. Zvečer je začelo močno deževati in kmalu se je iz vseh bližnjih hribov zlivala voda v dolino, v tako imenovano Trebinsko polje. Reka Trebinjska je bila na mah polna in je prestopila bregove. Voda je preplavila njive, takoj nato pa tudi vse bližnja naselja. Slednjič je pridrla celo v mesto Trebinje samo. Poplava je povzročila ogromno škodo. Razrite so maloštevilne njive, raztrgane hiše in hlevi, koder je poginilo tudi precej živine. V mestu je voda vdrla v kleti in uničila vse zaloge živeža. Bližnja električna centrala je morala prekiniti z delom, ker jo je voda zalila. Poročajo tudi, da je poplava ugonobila tudi štiri človeška življenja. Podobno nevihto so imeli tudi kraji blizu Sarajeva. Neurje je tam polomilo sadno dreve, podrla nekaj gospodarskih poslopij ter razkrilo več hiš. Tudi tu je škoda precejšnja.

Izvoz svinj iz naše države je zelo obsežen. Do konca letošnjega leta bomo morali izvoziti v Nemčijo 50.000 kosov živih in zaklanih svinj. Prav tako bo treba izvoziti tudi okrog 300 vagonov elanine in maesti. V češkoslovanski protektorat gre vsak teden po 1000 kosov svinj. Pač pa je zaštel izvoz svinj na Slovaško. Naša vlada namreč zahteva, da morajo slovaški kupci položiti kupnino za svinje vnaprej in sicer v dinarjih pri Narodni banki. Seveda je to za slovaške uvoznike težavno in prav zaradi tega je izvoz tjakaj zelo zastal. Zanimati pa se je začela za svinje tudi Švica. Doselej gre vsak teden po 30 vagonov tega blaga tja. Kaže pa, da bo to vprašanje še bolj ugodno rešeno pri trgovinskih pogajanjih s Švico, katere se bodo začela kmalu. Prav tako bo začela večje količine nakupovati tudi Italija. Oglasila pa se je tudi Anglija, ki namerava nakupiti mnogo večje količine svinj, kakor pa je bil običaj. Obenem bo skušala nakupiti večje količine svinj tudi na Madžarskem.

Izvoz boksita iz naše države v tujino je skoraj poenoljen. Večino boksita so izvažali z ladjami, ker bi sicer primanjkovalo potrebnih železniških vagonov, povrh tega pa bi se prevozniki stroški podražili. Ko pa je začela delovati francoško-angleška blokada, ni bilo več mogoče pošiljati rudnine v Nemčijo. Angleži so bili zaplenili celo dva jugoslovanska parnika, ki eta vozila v Nemčijo 15.000 ton boksita. Zaradi pomanjkanja naročil je tovarna odpuštila 1400 delavcev, kajti poraba boksita pri nas doma je še zelo omejena.

Rezstopljeno kameno sodo je vrgla v oči trgovskemu pomočniku Slavku Kralju 16 letna Bosiljka Martinović iz Belgrada. Fant je dobil službo v Belgradu in se nastanil pri dekletovih starših. Kmalu pa se je med njim in Bosiljko razvil prijateljstvo, nakar je dekle že začelo sanjati o poroki. Kralj je bil seveda premlad in se je začel dekleta izogibati. Ko eta se pa na cesti srečala, eta se sprla, da je moral vmes posesti njen brat, ki je prišel mimo. Ko eta se Kralj in Bosiljkin brat razgovarjala, pa je deklica stekla domov in prinesla s seboj razstopino sode. Kralj je sicer uvidel njeno namero in jo zgrabil za roke, toda prepričati je ni mogel več, da mu dekle ne bi streslo sode v deeno oko. Fant je moral v bolnišnico, dekle pa v zapor.

Spremembe jesenskega voznega reda

Omejitve potniškega prometa so prav znatne. Tako odpade predvsem na progi Jesenice—Belgrad drugi nočni brzovlak in obratno prvi nočni brzovlak, kar bo zelo povečalo promet v še preostalem brzovlaku.

Nadalje so ukinjeni številni vlaki, tako da lahko skupno ocenimo omejitve potniškega prometa v Sloveniji na okoli 20%. Posebno so prizadeta nekatere lokalne proge, ki izgube še večji odstotek vlakov. Tako odpadejo na progi Slovenska Bistrica—Slovenska Bistrica mesta 4 vlaki od skupno 9, nadalje na progi Ljutomer—Radgona 3 od 7 in na progi Sevnica—Trebnje in obratno 6 vlakov od skupno 10.

Skupno je ukinjenih v Sloveniji 78 potniških in mešanih vlakov, na novo pa je uvedenih 8 vlakov, tako da je odpadlo skupno 70 potniških mešanih vlakov, kar se bo zelo poznalo tudi pri železniških dohodkih. V merodajnih železniških krogih pravijo, da je to omejevanje prišlo zaradi slabe frekvence vlakov, posebno v zadnjih časih. Toda ta slaba frekvenca je najbrž prehodnega značaja. Poleg tega pravi železniška uprava, da je zelo popustil tudi turistični, zlasti pa nedeljski promet.

V območju direkcije drž. žel. Ljubljana nastopijo 28. oktobra 1939 naslednje spremembe v prometu brzih in potniških vlakov:

Na progi Jesenice—Belgrad izostane brza vlaka št. 9 in 10. Odhod Jesenice 20.08, odhod Ljubljana 22.02, prihod Belgrad 8.40, odhod Belgrad 20.58, prihod Ljubljana 7.40, prihod Jesenice ob 9.22.

Na progi Sevnica—Zidani most izostane vlak z odhodom iz Sevnice 8.25 in prihodom v Zidani most 8.54.

Na progi Zidani most—Ljubljana izostane potniška vlaka z odhodom iz Zidanega mosta ob 5.15 in prihodom v Ljubljano 6.50, ter z odhodom iz Ljubljane 23.22 in prihodom v Zidani most 0.46. Nadalje izostane na progi Celje—Zalog potniški vlak z odhodom iz Celja 5.14 in prihodom v Zalog 7.11, ter Zalog—Ljubljana potniški vlak z odhodom iz Zaloga 6.17 in prihodom v Ljubljano 6.32. Zato pa vozi na progi Zidani most—Ljubljana nov vlak z odhodom iz Zidanega mosta 5.00 in prihodom v Ljubljano 6.35.

Na progi Ljubljana—Rakek—Postojna izostane potniška vlaka z odhodom iz Ljubljane 23.23 in prihodom v Postojno 1.09 ter z odhodom iz Postojne 7.25 in prihodom v Ljubljano 9.10.

Na progi Ljubljana—Vrhnika izostane potniška vlaka z odhodom iz Ljubljane 11.19 in prihodom na Vrhniko 11.54 ter z odhodom iz Vrhnike 9.30 in prihodom v Ljubljano 10.05.

Na progi Zidani most—Celje izostane potniški vlak z odhodom iz Zidanega mosta 4.04 in prihodom v Celje 4.40.

Na progi Celje—Grobello izostane vlaka z odhodom iz Celja 7.17, in 19.50 ter z odhodom iz Grobelnega 6.07 in 19.00.

Na progi Maribor—Št. Ilj izostanejo potniški vlaki z odhodom iz Maribora 7.00, 10.00 ter z odhodom iz Št. Ilja 11.54, 17.20. Zato vozi nov vlak s potniškim prometom z odhodom iz Maribora 5.30 in prihodom v Št. Ilj 6.26.

Na progi Zabok—Krap. Toplice—Krapina izostane potniška vlaka z odhodom iz Krapine 18.41 in prihodom v Zabok—Krap. Toplice 14.10 ter z odhodom iz Zaboka—Krap. Toplice 9.19 in prihodom v Krapino 9.49.

Na progi Rogatec—Grobello izostane potniška vlaka z odhodom iz Rogatec 9.14 in prihodom v Grobello 10.20 ter z odhodom iz Grobelnega 10.40 in prihodom v Rogatec 11.40.

Na progi Poljčane—Zreče izostane mešana vlaka z odhodom iz Poljčan 14.29 in prihodom v Zreče 15.59 ter z odhodom iz Zreč 12.40 in prihodom v Poljčane 14.00. Poleg tega izostane eta na progi Slov. Konjice—Zreče mešana vlaka z odhodom iz Slov. Konjice 12.03 in z odhodom iz Zreč 16.30.

Na progi Slov. Bistrica—Slov. Bistrica mesto izostanejo mešani vlaki z odhodom iz Slov. Bistrice 5.57, 8.45, 11.15, 15.07 in ob nedeljah in praznikih 21.45 ter v obratni smeri z odhodom iz Slov. Bistrice mesta 6.24, 9.32, 13.32, 16.17 in ob nedeljah in praznikih 21.12.

Na progi Kranj—Bistrica—Boh. jez. izostane ob delavnikih vlak z odhodom iz Kranja 6.38 in prihodom v Bistrico—Boh. jez. 8.36. Na progi Bistrica—Boh. jez.—Ljubljana izostane ob delavnikih potniški vlak z odhodom iz Bistrice—Boh. jez. 19.00 in prihodom v Ljubljano 22.10.

Na progi Jesenice—Bistrica—Boh. jez. izostane potniška vlaka z odhodom iz Jesenic 11.45 in 16.23 in prihodom v Bistrico—Boh. jez. 12.26 in 17.04 ter v obratni smeri potniška vlaka z odhodom iz Bistrice—Boh. jez. 9.20 in 15.15 ter prihodom na Jesenice 10.10 in 16.00.

Na progi Jesenice—Rateče—Planica izostane ob delavnikih potniški vlak z odhodom iz Jesenic 7.53 in prihodom v Rateče—Planico 8.39 ter dnevno potniški vlak z odhodom iz Jesenic 22.22 in prihodom v Rateče—Planico 23.05. V obratni smeri izostane potniški vlak z odhodom iz Rateč—Planice 9.28 in prihodom na Jesenice 10.15 ter ob delavnikih potniški vlak z odhodom iz Rateč—Planice 19.15 in prihodom na Jesenice 19.55.

Na progi Ljubljana—Kamnik izostane ob delavnikih potniška vlaka z odhodom iz Ljubljane 21.20 ter prihodom v Kamnik 22.14, ter v obratni smeri z odhodom iz Kamnika 20.00 in prihodom v Ljubljano 20.55.

Na progi Kranj—Tržič izostane meš. vlaka z odhodom iz Kranja 20.27 in prihodom v Tržič 20.56 ter v obratni smeri z odhodom iz Tržiča 19.09 in prihodom v Kranj 19.35.

Na progi Čakovec—Kotoriba izostane mešana vlaka z odhodom iz Čakovca 23.25 in prihodom v Kotoribo 0.20 (razen ob sobotah) ter z odhodom iz Kotoribe 1.34 in prihodom v Čakovec 2.33 (razen ob nedeljah). Nadalje izostane ob delavnikih vlak z odhodom iz Kotoribe 6.33 in prihodom v Čakovec 7.20.

Na progi Ormož—Murska Sobota izostane potniška vlaka z odhodom iz Ormoža 7.23, 10.17 ter prihodom v Mursko Soboto 8.55, 11.49. — V obratni smeri izostane potniška vlaka z odhodom iz Murske Sobote 7.08 in 10.32 ter prihodom v Ormož 0.03 in 12.09.

Na progi Murska Sobota—Hodoš izostane mešana vlaka z odhodom iz Murske Sobote 9.10 in prihodom v Hodoš 10.33 ter z odhodom iz Hodoš 13.00 in prihodom v Mursko Soboto 14.18.

Na progi Ljutomer—Gor. Radgona izostanejo potniški vlaki z odhodom iz Ljutomera 8.15, 11.16, 14.08 in 16.13 ter prihodom v Gor. Radgono 8.56, 11.57, 14.39 in 16.54. V obratni smeri izostanejo potniški vlaki z odhodom iz Gor. Radgone 7.01, 10.05, 14.59 in 20.35 ter prihodom v Ljutomer 7.42, 10.46, 15.39 in 21.18. Zato vozi na tej progi nov par vlakov z odhodom iz Ljudomera 15.40 in prihodom v Gor. Radgono 16.21 ter z odhodom iz Gor. Radgone 22.34 in prihodom v Ljutomer 23.15.

Na progi Čakovec—Don. Lendava izostane mešana vsaka z odhodom iz Čakovca 18.50 in 23.30 in prihodom v Don. Lendavo 20.05 in 0.25 ter v obratni smeri z odhodom iz Don. Lendave

1.40 in 21.37 in prihodom v Čakovec 2.40 in 22.55. Zato pa vozi na tej progi en par novih vlakov z odhodom iz Čakovca 18.40 ter z odhodom iz Don. Lendave 20.07.

Na progi Maribor—Prevalje izostane potniška vlaka z odhodom iz Maribora 10.12 in prihodom v Prevalje 12.20 ter z odhodom iz Prevalj 14.43 in prihodom v Maribor 16.47.

Na progi Celje—Velenje izostanejo potniški vlaki z odhodom iz Celja 10.25, 20.48 in prihodom v Velenje 11.35, 21.55 ter z odhodom iz Velenja 13.45 in prihodom v Celje 14.50. Zato pa vozi od Celja do Velenja nov vlak z odhodom iz Celja 19.05 in prihodom v Velenje 20.12.

Na progi Velenje—Dravograd—Meža izostane potniška vlaka z odhodom iz Velenja 13.49 in prihodom v Dravograd—Mežo 15.10 ter z odhodom iz Dravograda—Meže 12.10 in prihodom v Velenje 13.38. Nadalje izostane na progi Slovenjgradec—Dravograd—Meža potniška vlaka z odhodom iz Slovenjgradca 5.26 ter z odhodom iz Dravograda—Meže 20.37. Zato pa vozi na progi Dravograd—Meža—Velenje mešani vlak z odhodom iz Dravograda—Meže 11.00 in prihodom v Velenje 14.49.

Na progi Novo mesto—Karlovac izostane potniški vlak z odhodom iz Karlova mesta 3.45 in prihodom v Karlovac 5.59 in vozi namesto njega nov vlak z odhodom iz Novega mesta 5.04 in prihodom v Karlovac 7.30.

Na progi Novo mesto—Ljubljana izostane potniška vlaka z odhodom iz Novega mesta 15.52, prihodom v Ljubljano 18.00 ter z odhodom iz Ljubljane 16.55 in prihodom v Novo mesto 19.12.

Na progi Sevnica—Trebnje na Dol. izostanejo potniški vlaki z odhodom iz Sevnice 8.30, 14.36, 19.25 in s prihodom v Trebnje 9.37, 15.50, 20.38 ter z odhodom iz Trebnja 10.24, 16.30 in 19.00 in prihodom v Sevnico 11.42, 17.58, 20.07.

Na progi Novo mesto—Straža—Toplice izostane mešana vlaka z odhodom iz Novega mesta 6.35 in 19.20 ter z odhodom iz Straže—Toplice 7.04 in 19.48.

Točni vozni redi vseh vlakov so razvidni iz stenskih voznih redov na postajah.

Iz škofje Loke

»Škofjeloška predilnica« bo delala v polnem obsegu. Pred nedavnim je ravateljstvo »Škofjeloške predilnice« obvestilo delavstvo, da če bo prišlo primanjkovali surovin, bo podjetje moralo skrajšati delovni čas od 6 na 14 dni tedensko. Ker pa je imela tovarna precej naročil, je dva tedna sproti obveščala delavce, da eta teden dela v normalnem delovnem času. Ta teden pa je tovarna obvestila delavstvo, da eta zopet etalno delalo 6 dni tedensko, kar je delavstvo z veseljem sprejelo na znanje.

Tovarna »Thaler-Brunen« se bo povečala. V ponedeljek so začeli delavci kopati temelje za zgradnjo pisarniških prostorov in skladišča pri tej tovarni.

Dela pri ureditvi prostora pred kapucinsko cerkvijo so končana. Prostor je res prekrasno urejen in silno povečanje pročelje hiše božje. Da ga na kratko opisemo: Takoj pred cerkvenimi vrati je nekakšen dvor, ki je bil prej precej večji in ograjen z visokim zidom. S ceste so v ta dvor vodile dvojne stopnice in sicer glavne in stranske, ki so bile oboje pokrite z obokom in streho nad njim. To obzidje so sedaj podrl. Namesto njega so pa zgradili, precej proti cerkvi pomaknjen zid iz klesanega kamena. Zid pa je zgrajen v polkrogu in ne v kotu kakor prejšnji ter ga v sredi prekinjajo glavne, v mojstrskih črtah v polkrogu zgrajene stopnice, ki narede na opazovalca veličasten vtis, zid pa eta samo do višine dvora in ne zapira pogleda vanj. Na ta zid je zgrajena nato ne ograja, ki eta v lokih vzpenja po zidu in daje celi sliko prav živahen, a mire in dostojanstven zaključek. Ob vsaki strani glavnih stopnic eta na ograji nameščena po en steber, ki bo nosil električno obločnico. Vsa ureditev dela eta g. Pisku, ki se jo je zamislil. Vsem pa, ki eta k njeni zgraditvi pripomogli, smo Ločani hvaležni.

Športne vesti

Z zmago 2 : 1 proti Korotanu si je jesensko prvenstvo ljubljanskega II. razreda priborila SK Grafika.

S tem popravljamo napačno nedeljsko poročilo, v katerem je bil objavljen rezultat ravno obratno.

Mednarodne nogometne tekme. Mednarodna nogometna tekma med reprezentanco češkoslovanskega protektorata in nemško reprezentanco bo 12. novembra v Vratislavi. Mednarodna nogometna tekma med Nemčijo in Italijo bo 26. novembra v Berlinu, 3. decembra pa eta odigrala povratilna tekma med Nemčijo in Slovaško. Italijanska reprezentanca bo igrala 12. novembra v Curihu proti švicarski reprezentanci.

Ustanovitev hrvatske veslaške zveze. Hrvatski in dalmatinski veslaški klubi so v svrhu novih ustanovitev svojih samostojnih zvez sklenili ustanoviti tudi svojo veslaško zvezo. Tozadevna pravila so že pripravljena. Ustanovni občni zbor hrvatske veslaške zveze bo 4. novembra v Zagrebu.

Ljubljana : Slavija. V nedeljo popoldne je v Ljubljani zadnja ligaška tekma v jesenskem prvenstvu v hrvatsko-slovenski ligi. Gost Ljubljane je topot osješka Slavija — tedaj klub, ki je v zadnjih letih s svojimi večnimi predlogi o reorganizaciji nogometna mnogo opozarjal nase. Kot novinec v hrvatsko-slovenski ligi pa si eta osješka Slavija v prvenstveni tabeli priborila prav lepo mesto, saj eta celo za 2 mesti boljša kakor naša Ljubljana. Res eta sicer, da eta Slavija večino svojih tekem odigrala na svojem igrišču, vendar ima to moštvo nekaj rezultatov v letošnjem prvenstvu, ki kažejo, da bo nedeljska tekma ostra in zelo zanimiva. Za našega ligaša Ljubljano eta na nedeljski tekma eta mnogo važnejša kakor za Osječane. Po zelo slabem startu nujno potrebuje Ljubljana novih pik, da bi eventualno lahko prišla v poštev za ožje državno nogometno prvenstvo. Računamo z vso gotovostjo, da bodo naši igralci ponovili podvig od prejšnje nedelje.

Rdeči križ, pododbor za mesto Ljubljano, bo razdelil tudi letos nekaj premoaga najpotrebnejšim ljubljanskim družinam za sv. Miklavža. — Prošnje prejeema društvena pisarna na Gosposvetih cesti št. 2-II samo do 10. novembra t. l. Ker ima društvo za to akcijo na razpolago eta omejena denarna sredstva, eta umljivo, da eta ne bo moglo ustreči vsem prošncem. Prošnje naj bodo potrjene od okrajnih načelnikov, župnih uradov, občine itd. Iz legije koroških borcev v Ljubljani. Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Ljubljani ima svoj članek sestanek v soboto, dne 28. t. m. ob 8 zvečer v restavraciji pri »Sestici« na Tyrševi cesti. Ker eta sestanek zelo važen, naprošamo vse tovariše, da eta istega brezpogojno udeleži.

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Kraj	Barometer- sko stanje	Tempe- ratura v °C		Relativna vlaga v %	Oblačnost (1-10)	Veter (smer, jakost)	Pada- vine	
		na- večja	na- manjša				m/m	vrsta
Ljubljana	752.3	12.4	5.8	91	10	N ₂	18.8	dež
Maribor	752.8	13.7	6.0	90	10	W ₁	4.0	dež
Zagreb	761.1	15.0	3.0	90	4	WNW ₁	—	—
Belgrad	753.1	15.0	11.0	90	0	SE ₀	—	—
Sarajevo	763.1	17.0	4.0	90	10	0	—	—
Vis	761.8	14.0	9.0	60	3	NW ₁	—	—
Split	761.9	17.0	9.0	60	3	NE ₁	—	—
Kumbar	760.7	17.0	10.0	70	4	NE ₁	—	—
Rab	760.9	14.0	9.0	60	0	ESE ₁	—	—
Dubrovnik	760.1	19.0	11.0	70	0	N ₂	—	—

Vremenska napoved: Oblačno, nestalno in deževno vreme.

Koledar

Danes, četrtek, 26. oktobra: Evarist.

Petek, 27. oktobra: Frumencij.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarnice: dr. Kmet, Dunajska cesta 43; mr. Trnkoczy, Mestni trg 4; mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Obvestila služba Rdečega križa. Mednarodni odbor Rdečega križa v Ženevi je ustanovil »Centralno agencijo za vojne ujetnike«. Ta agencija bo služila poleg posredovalne službe za zvezo vojnih ujetnikov z njihovimi rodbinami in obratno tudi za preskrbo obvestil o drugih osebah, katere eta v vojskujočih se državah in od katerih svoji niso mogli dobiti do sedaj nobenih vesti po redni poštni poti. Vse one osebe, katere eta dalje eta niso moglo dobiti nobenih vesti od svojih sorodnikov, kateri eta nahajajo v vojskujočih se državah, naj eta obrnejo na Glavni odbor društva Rdečega križa v Belgradu, Simina ulica št. 19, da jim dostavi obrazce za izpolnitev zaprosenih obvestil. Zahtevi za obrazce naj priložijo tudi poštno znamko v vrednosti 25 par za stroške dostave obrazcev. Glavni odbor društva Rdečega križa bo po prejemu izpolnjenih obrazcev posredoval preko omenjene agencije mednarodnega komiteta. Obvestila morejo zaprositi samo najbližnji sorodniki in samo za osebe v vojskujočih se državah. — Dravski banovinski odbor društva Rdečega križa.

IV. prosvetni večer, ki bo v petek, 27. oktobra ob 8 zvečer v franciškanski dvorani, bo posvečen kongresu Kristusa Kralja, ki eta letos v Ljubljani. Kot predavatelj nastopa g. ravatelj Ivan Martelanc. Ob številnih egiptovski slikah, katere eta bile posnete ob priliki kongresa v naravnih barvah, bomo obnavljali dneve kongresa. Brez dvoma bo to predavanje zanimalo cenj. občinstvo, pa tudi one, ki eta bavijo z moderno fotografijo, snemanje v naravnih barvah. Opozarjamo na predprajo vstopnic v Prosvetni zvezi, Miklošičeva 7 in v trgovini Siligoy za franciškansko cerkvijo.

Pravice na orožne vaje poklicanih delavcev in nameščencev. Mestno poglavarstvo opozarja, da po določilih § 221 obrtnega zakona delojemalcu, ki eta zaradi opravljanja vojaške vaje zadržan od svoje službe, eta prestane službeno razmerje in mu ostane pravica do denarnih prejemkov za dobo 4 tednov, ako eta njegovo službeno razmerje nepretrgoma trajalo leto dni in eta za ta eta eta prejema od države ustrezne odškodnine. Ker eta možno, da bi nekateri delodajalci skušali obiti to zakonsko določilo, mestna občina opozarja vse vpoklicane obveznike, ki imajo pravico do eta ugodnosti, nanjo in hkrati tudi vse njihove delodajalce, da izpolnijo svojo dolžnost. Zupanom eta naročeno strogo izvajanje tega zakonskega določila eta nadziranje v interesu socialno šibkejših slojev. Pripominja eta, da eta spredaj označeno eta za delojemalce po § 206 obrt. zakona, torej za pomožno osebje, ki eta zaposleno v obrtih (podjetjih) tega zakona in eta bavi z rednim opravljanjem poverjene mu službe za eta obrte (podjetja) kot glavnim poklicem. V smislu § 206 obrtnega zakona eta smatrajo za pomožno osebje: učenci (vajenci), osebe, ki opravljajo pri obrtih (podjetjih) podrejene posle, pomočniki, rokodelci in tovarniški delavci in vse druge osebe, ki eta jim v obrtih (podjetjih) poverja opravljanje trgovinskih, rokodelskih ali drugih tehničnih služb.

Navje v praznični obleki. Naš gaj zaslužnih eta za praznike umrlih dobil posebno slovesno obleko in eta dolga greda posajena z nad 5.000 temnimi mačehami, ki eta v najlepšem cvetju. Okrasno drevje eta v grmovje žari v pisanih jesenskih barvah, ki eta čudovito odražajo od belih poti in eta temno modrim cvetjem tvorijo čudovito svetlo harmonijo. O vseh svetih bodo vsi grobovi okrašeni s preprostimi vencami in vse grede in poti obrobene z belozelenimi evecami, da bo naš gaj zaslužnih v resnici lepo pokazal, kako dostojno Ljubljana eta eta svoje nesmrtnike. Ze danes opozarjamo občinstvo na Navje, ki eta pride nari z Vilharjeve ceste. Naši vzgojitelji bodo gotovo izkoristili lepo priliko, da mladino eta pred enogom seznanijo z Navjem in z zaslugami elavnih mož

Pariz po poldrugem mesecu vojne

(Od našega posebnega poročevalca.)

V Parizu, oktobra.

Mogoče bi bilo zvestim bralcem »Slovenskega doma« vsee, če bi jim kar dnevnik pisal, kot se to dogaja v enem izmed pariških listov, kjer nek častnik vsak dan objavi svoj vojni dnevnik. Toda, kot je njegov že nekaj dni precej pust, tako bi bilo najbrž tudi z mojimi. »Les Bochs« — tako Francozi imenujejo Nemce — so se nekam umirili in nas nič več tako pogosto ne preganjajo v kleti in ne bode iz sladkega spanja.

Gotovo bi bilo zanimivo, če bi pošiljal kakšna poročila s front. Toda te tako lahko berete drugod, pa vam bom zato spet raje malo popisal življenje v Parizu, ki dobiva čedalje bolj spet svojo normalno lice.

Glas siren ob neprijetni uri

Sicer smo imeli že kar 14 dni epodoben mir. Sirene so molčale, mi pa smo spet lahko mirno spali. Parižani, ki so jih prvi »alerte« napadli iz mesta na deželo, so se pričeli v velikem številu vračati, čeprav jim oblasti priporočajo, naj ne hodijo domov, če ni neobhodno potrebno, in naj ostanejo tam, kjer so. Številne trgovine, ki so jih zaprli kmalu po vojni napovedi, so spet odprte. Te dni so celo odprli veliko skladišče Louvre. Promet je spet skoro normalen. Večina avtobusnih prog je spet vzpostavljena. Število taksijev se je zelo povečalo. Obnovljene so mnoge proge podzemne železnice in dosti postaj je spet odprtih. Železniški promet se vsak dan zboljšuje. Spet so vpeljeni novi direktni vlaki v deželi sami, kakor tudi v tujino. V Parizu samem so spet odprli veliko število kino-dvoran, velikih kavarn, gledališč in koncertnih dvoran. Dovoljeni so bili spet plesi, toda le za nekaj dni, kajti že so jih oblasti za nedoločen čas prepovedale.

Da pa vseeno ne pozabimo, da smo v vojnem času, da nedaleč od nas grme topovi, umirajo vojaki te ali one čete, napredujejo ali nazadujejo, so nas pred nekaj dnevi iz normalnega življenja predramile sirene. Ob precej neprijetni uri, nekaj minut pred poldnem. Po naredbi oblasti se je bilo treba skriti v »abrije«. In nič ni čuda, če je po nekaj desetih minutah, ko je »nevarnost« spet minila, iz kakšne kuhinje emrdelo po zažganem mesu ali po prismojeni prikuhi.

To pot sem imel priliko videti sijajno organizacijo francoske pasivne obrambe pred letalskimi napadi. V hipu so bile vse ulice spraznjene. Prebivalstvo, ki je bilo na ulicah, se je moralo poskriti po javnih »abrijah«, ponajveč v prostore podzemne železnice. Polna pa so bila tudi zavetišča v Elisejskem parku in drugod.

Videl sem bolno žensko, ki je šla po ulici, z berglami, že ko se je vse poskrilo. Policaj ji je rekel, naj gre v bližnjo zavetje. Pa se je nasmejala in mu rekla: »Le pojdite vi, ki ste mlad, ne pa jaz, ki sem stara in se bolna povrh. Mene bi smrt rešila. Sicer pa nikar ne mislite, da bodo »Bochi« prišli nad Pariz. Imamo preveč hrabrih vojakov na mejah! In je odšla mirno svojo pot dalje.

Včeraj jutraj pa so nas spet prebudili, 10 minut pred sedmo. Toda ni bilo potrebnega hiteti v

zavetišče. Zvedeli smo namreč hitro, da se je pokvarila neka sirena, in ji je »glas« le ušel.

Pri zadnjem resnem alarmu pa so uporabili nove policijske avtomobile z velikimi zvočniki, ki opominjajo prebivalstvo, naj takoj sprazni ulice, naj se poskrije v skrivališča, ponoči pa še, naj vse luči pogasnejo ter zapro plinske napeljave in vodovode. Seveda je vedno ukazano hoditi po ulicah v spremstvu mask, plinskih seveda, ne pustnih.

Pariz zavarovan pred letalskimi napadi

Že zadnjič sem pisal o tem, kakšna so dela, da bi se Pariz čim bolj zavaroval pred morebitnimi zračnimi napadi. Iz muzejev so vse predmete velike vrednosti spravili na varno. Vsi važnejši spomeniki so zakriti z vrečami peska. Med ostalimi so tudi zavarovali grob Napoleona v Invalidskem domu. Pa ne samo v Parizu, tudi v drugih, predvsem obmejnih mestih so zavarovalna dela v polnem teku. Tako poročajo iz Strasbourga, kjer hočejo zavarovati krasno katedralo, v Versaillesu pa ogromne kraljevske palače.

Pa še nekaj sem pozabil omeniti: ogromne balone, ki se vsak večer, ko zaide sonce dvignejo proti nebu. V vseh parkih so, tako v Parizu samem kakor tudi v njegovi okolici. Francozi jih imenujejo »klobase«. Pravijo, da so to zanesljivejši branilci kot pa letala. Ti baloni so namreč z močnimi žicami privezani k tlom in ker jih je zelo mnogo, tvorijo nekakšno varovalno mrežo. Letalo, ki zaide v to mrežo, je gotovo izgubljeno. Take balone so uporabljali že v svetovni vojni in so se zelo dobro obnesli.

Naj na tem mestu omenim še nekaj. To je večna luč na grobu francoskega »Neznanege vojaka« pod ogromnim spomenikom zmage. Nepristano gori in opominja, da tu počiva neznan vojak. Le, kadar je alarm, tedaj ugasne tudi ta luč.

Mobilizacija prosv

Malo smešno se sliši, vendar je resnica. Te dni so po vseh časopisih izšli pozivi, naj se lastniki peov čuvavaj in drugih oglašaj pri vojaških oblasteh v spremstvu svojih peov, ki bodo ob tej priliki imeli »nabore«. Pes, ki bodo potrjeni, »odo poslali na fronto, zakaj, to menda že vedo.

Seveda bodo ti psi imeli popolno bojno opremo, gotove zaščitne plačke in pa plinske maske. Nekdo, ki je prišel iz Londona, mi je dejal, da imajo tam že skoro vsi psi svoje maske. No, za kraje, kjer imajo celo pasja pokopališča s pasjimi grobovi in marmornatimi spomeniki, to ni nič čudnega.

Angleški vojaki prihajajo

Dan za dnem prihajajo transporti angleških vojakov, ki jih nato pošljejo na bojišče. Pa ne samo vojaki, tudi ogromne količine vojnega materiala prihajajo vsak dan na francoska tla. Zadnje dni so vse ulice, ki vodijo proti meji, polne angleških avtomobilov in tankov.

Če se v Parizu pojavi oddelek angleških vojakov v spremstvu francoskih, jih Parižani toplo

Kupi zaplenjenega orožja na glavnih trgih porušene Varšave.

pozdravljajo in mladi, visoki fantje z nasmehom odzdravljajo.

Parižani delajo za vojake

Toda mrzlo je že na frontah in pričelo se je stalno jesensko deževje. Mnogi, ki so odšli na bojišče, so se dobro preskrbeli proti mrazu. Veliko pa jih je, ki nimajo toplih nogavic, debelih puloverjev in toplih srajc. Teh se spominjajo Francozi, ki so stali doma. Zanje delajo francoske gospe. Dan za dnem odpošiljajo na fronto topla oblačila in izdatna okrepčila. Dnevno izhajajo v listih prošnje in pozivi za pomoč vojakom na frontah in sem ugotovil v Parizu, da se Parižani tem prošnjam in pozivom res polnoštevilno in radodarno odzivajo.

Kako pa je na deželi

Pa pogledmo še malo na deželo. Ravno na jesen se je pričela vojna, v času, ko je na deželi, na polju, največ dela. Človek bi mislil, da se bo zaradi tega, ker so povečini vsi moški odšli, delo zavleklo. Res je tudi, da je ogromno število tujih delavcev, predvsem poljskih in godznih odšlo iz Francije. Toda delo gre lepo naprej. Deželanom so namreč prišli na pomoč vsi odrasli mestni skavti. Ti letos kopljejo krompir, praznijo vinograde in opravljajo druga dela. Poleg tega pa se je na našaš za to ustanovljenem delavskem uradu v Parizu prijavilo toliko prostovoljcev, predvsem žensk, da so jih morali kar odslavljeti. Gotovo pa je, da je tu ogromno odpomogla tudi tuja prostovoljna pomoč.

Sicer pa se tudi na deželo vrača normalno življenje. Seveda pa je še vedno polno najrazličnejših vesti, ki krožijo po deželi. Zanimivo bi bilo le vedeti in ugotoviti, ali se vse te vesti res porajajo samo v bistrih kmetijskih glavah ali pa prihajajo iz kakšnih virov, katere polni tuja, plačana propaganda.

V Parizu samem se te dni odpirajo tudi šole. Število šol pa je precej zmanjšano, ker so bili otroci odpisani na deželo in oblasti nočejo, da bi se vrnil v mesto.

Gotovo ste že čitali, da je

komunistična stranka umrla

Zadavila jo je sedanja vlada. Že v začetku vojne so zaprli tiskarne komunističnih listov. Zadnjič sem videl, kako so polnili policijski avto s papirji, ki so jih policaji, pardon gospodje stražniki, prinašali iz uredništva »Ce Soir-a«. Sedaj pa so se pričeli polniti tudi zapori. Vsi komunistični poslanci so aretirani. Občinski uradi, ki so bili v rokah komunistov, so zaprti, občinski odbori pa razpuščeni.

Vojni begunec je postal eden glavnih voditeljev komunistične stranke Thorez. Kot naveden vojak je dobil 24 ur dopusta, pa se po tem času ni več vrnil na svoje mesto. L. B.-c.

V vlaku. A.: »Kako bi vam bilo, če bi, recimo, nenadoma osiveli?«

B. (s klobukom na glavi): »Izborno.«

A.: »Kaj, mar ste neumni?«

B.: »Ne, plešast.«

Kielski prekop - baltiški zapah

Prvi polet angleških bombnikov je več kielski luki in kielskemu prekopu. Casopisje poročalo o velikem uspehu oziroma neuspehu. K so sklepali versailski mir, je Winston Churchill rekel: Govori se, da bomo dobili otok Helgoland. Jaz bi dal tisoč takih otokov, samo da bi ne bilo kielskega prekopa.

Misel, zgraditi prekop, se je porodila Bismarcku. Graditi so ga začeli leta 1887. Dela so trajala osem let in so veljala okrog 2000 milij. dinarjev. Prekop, dolg 99 km, je tekkel po ravnem, tako da je bilo treba zgraditi samo dve zapornici, in sicer eno v Holtenau na Baltiku, drugo v Brunsbüttelkoogu v Severnem morju. Odslej ni bilo treba nemških ladjam več pluti skozi labirint skandinavskih očin Sund, Kattegat, Skagerak. Od vseh teh pa je bil pristopen velikim ladjam samo poslednji. Plovba okrog danskega polotoka je bila čisto nevarna. Leta 1895 so prekop slovesno odprli in ga krstili za prekop Viljema II. Leta 1909 se je neki belgijski parnik zaletel po nesreči v breg in se potopil. V tej dobi so se pojavili tudi prvi angleški drlednoti, vojne ladje, ki so imele po 17.000 ton. Ker vzgledi vlečejo, posebno če so nevarni, so Nemci tudi začeli graditi enako vojno mornarico. S tem pa je nastala potreba, kielski prekop povečati. Prekop so razširili od 80 na 100 metrov in poglobili od 8,75 na 10 m. Državna blagajna se je s tem olajšala za okrog 300 milij. din. Zapornice, široke 75 m in dolge 325 m, so bile največje na svetu, večje kakor v Panamskem prekopu. Dne 24. junija leta 1914 je tedanji cesar Viljem II. odprl prekop in na banketu, ki je sledil, je rekel: »Mi Nemci se bomo Boga in ničesar ter nikogar drugega na svetu. Ni je sile, ki bi nas mogla premagati.« Mož danes najbrž drugače misli. Dva dni potem so Nemci aretirali nekega angleškega turista, ki se je vozil na majhni izletniški ladji, pa so ga kmalu izpustili, ker niso pri njem našli ničesar sumljivega. Čez devet dni je prinesel neki londonski časopis točen načrt kielskega prekopa in nekatere podrobnosti.

Ko je izbruhnila svetovna vojna, je nemško brodovje našlo v kielskem prekopu varno zavetišče. Po končani vojni in po nemškem porazu kielski prekop ni služil več kot glavno oporišče nemške mornarice, ampak so po njem plule mednarodne ladje. To je šlo do 16. januarja leta 1937, ko je Hitler izjavil, da Nemčija ne prizna več versailškega mira, in enostavno prepovedal plovbo vsem nemškimi ladjam po kielskem prekopu.

Radio

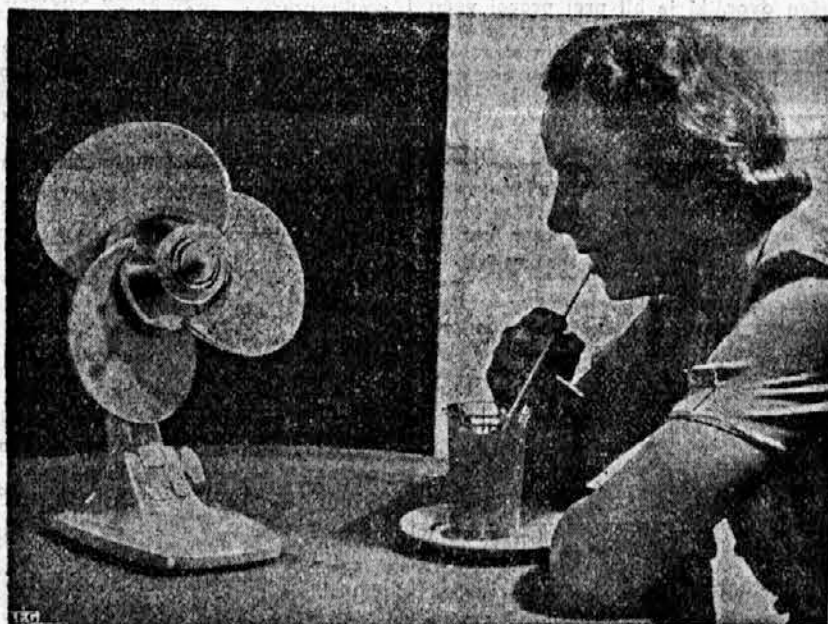
Program radio Ljubljana

Cetrtek, 26. oktobra: 7 Jutranji pozdrav (plošče) — 7.15 Napovedi, poročila — 7.30 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Operetna glasba (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Veseli godci — 14 Poročila — 18 Radostni zvoki. Poje dekliški zbor »Vigred«, igra Radijski orkester, dirigent D. M. Sijance — 18.40 Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nacionalna ura (tolovalno predavanje) — 19.40 Objave — 19.50 Deset minut zabave — 20 Ruski koncert — 20.45 Reprodueiran koncert simfonične glasbe — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Operetna glasba (Radijski orkester).

Petek, 27. oktobra: 7 Jutranji pozdrav (plošče) — 7.15 Napovedi, poročila — 7.30 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 11 Soliska ura: Razgled po škofje-lški okolici. Izvajajo učenci ljudske šole v Škofji Loki, vodi Janko Sichej — 12 Naša pesem (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Opoldanski koncert Radijskega orkestra — 14 Za vse svete (Ivanka Velikonja) — 18.20 Francoske pesmice (plošče) — 18.40 Slovensčina (dr. Stanko Lehen) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nacionalna ura: Linijska služba naše pomorske plovitbe (Slavko Sirošević) — 19.40 Objave — 19.50 Zanimivosti: Kaj je izseljevanje in izseljensko vprašanje (Rado Miklič) — 20 Klavirski koncert bol-garske glasbe (prof. Kovačeva) — 21.30 Napovedi, poročila — 22.15 Veseli godci (plošče); Rad. orkester.

Drugi programi

Cetrtek, 26. oktobra: Belgrad: 19.40 Ruske romane — 20 Zabavna ura — 21.40 Zabavni koncert — Zagreb: 20 Hrvatski ples — 20.30 Koncert zagrebških madri-galistov — Anikara: 20.20 Koncert — 20.35 Jaz — So-fija: 18.15 Zabavna glasba — 19 Ork. koncert — 20 In-strumentalni koncert — Bratislava: 19.30 Komorna glas-ba s harfo — Bratislava: 19.30 Komorna glasba s harfo — 20 Zvočna igra — Beromünster: 21.30 Or-kestralni koncert — Biddimpesta: 19.50 Pisan sporod — 20.50 Ciganke orkester — 22 Ork. koncert — 22.25 Ko-morna glasba — Bukarešta: 19.20 Narodne pesmi — 20.15 Simfonični koncert filharmonije — Horthy: 20.10 Zvočna igra — 21.25 Koncert na violončlu — Oslo: 22.15 Kabaretni program — Sotena: 20 Pisan sporod — 20.30 Pevski koncert — Rim-Bari: 20.10 Pisan glasba — 20.30 Simfonična glasba — 21 Pesmi — 22 Koncert pihal — Trst-Milan: 20.30 Koncert ork. — 21.35 Ko-morna glasba — 22.30 Operetna glasba.

Gumičasti ventilator, kakršne so zdaj začeli izdelovati v Nemčiji, kjer smatrajo, da je za takšne izdelke škoda kovine.

A. G. Barrilli

DVE BEATRICI

Ko se je bližal zadnji strani šotora, je došel do njegovih ušes nek čuden šum. Zdel se je, kakor da bi kdo trgal platno. Takoj je razločil ta šum, saj je mnogokrat slišal, kako so viharji trgali jadra na ladjah. Pospešil je korak in videl neko senco, ki je izginila ob šotoru.

»Kaj pomeni to?« se je vprašal. »Ali je mogoče kateri izmed kraljevih psov? Toda ti navadno ne hodijo prosto okoli.« Medtem se je približal in videl, da je platno šotora prerezano. Ne, tega ni mogel napraviti pes; saj je bila prerezana tudi debela vrvi, prišita na platno. Za takšno delo je bilo potrebno zelo ostro orodje.

Strah mu je stisnil srce. Ni se bal zase, ampak za tiste, ki so spali v šotoru.

»Moj Bog,« je vzklilnil, »da bi se le ne pripetila kakšna ne-sreča!«

Hotel je že steči, da bi opozoril stražo. Toda neka misel ga je zadržala. Šotor je bil velik in preveč časa bi zamudil, preden bi prišel do vhoda.

Pograbil je za robove odprtine in jih razširil. Dovolj velika je bila, da bi se skozi njo splazil človek. In brez dvoma je nekdo že šel skozi to luknjo. Zdelo se mu je, da še sliši njegov pridržan di-h in plazeče se korake. Ni premišljeval dolgo; odvrzel je plašč, po-tegnil bodalo in zlezal skozi luknjo.

Notranjčina šotora je bila razdeljena v več sob; v nekaterih je stanoval kralj Ferdinand, v drugih kraljica Izabela, ostale pa so bile določene za najožje spremstvo in za služabnike. Po sredi šotora je bil dolg hodnik, katerega je komaj nekoliko razsvetljevala majhna svetilka.

Toda odprtina ni vodila v hodnik; zato se je vitez znašel v po-polni temi. Najbrže je bila to sobica katerega izmed služabnikov. Tipal je okrog sebe po stenah in došel do neke zavese. Odgrnil jo je in zagledal medlo svetlobo. Znašel se je na hodniku, a nikogar ni videl v bližini.

Pozorno je poslušal. Tedaj pa je iz kraljičine predsobe zaslišal krik in ropot, kot da bi nekaj padlo na tla. Planil je tja in zagledal skupino treh ljudi; dva moška in eno žensko. Eden izmed moških,

2 oblečen v plemenitaško obleko, je prav v istem hipu padel na tla. Drugi pa, v vojaški obleki, s turbanom na glavi, je dvigal bodalo proti prsim žene; ta pa je dvigala roke, da bi se ubranila smrtnega udarca in klicala na ves glas na pomoč.

»Kraljica!« je v grozi zakričal don Cristoval. Obenem pa se je že zagnal v napadalca in ga pograbil za dvignjeno roko.

Ta se je skušal izviti, a zaman. Don Cristovalove roke so ga tiščale kot železne klešče. »Kraljica!« je rekel obrnivši se k nasprot-niku, ki mu je medtem že izvil bodalo iz rok.

»Rešil si jo, kristjan. Toda kralja sem vendarle umoril. Bog je velik. Storitve z mano kar hočete.«

Divje je pogledal na svojo žrtev, ki je ležala na tleh in ki ji je iz rane na prsih in ob strani v curkih tekla kri.

V istem trenutku so vstopili stražniki, ki so jih priklicali ženski kriki. Če bi jih don Cristoval ne bil prehitel, bi morilec gotovo opravil svoje delo, preden bi ga bili zasačili.

Don Cristoval pa je sedaj spoznal žensko, o kateri je v prvem strahu mislil, da je kraljica. Ni bila Izabela. Bila je njena prva družabnica, njena prijateljica, Beatrice de Bovadilla, soproga don Cabrera, markiza de Moya, dvorjana kralja Ferdinanda. In kdo je bil ranjenec? Don Cristoval se je nagnil nadenj in spoznal v njem enega izmed najbolj junaških španskih plemičev, dona Alvara Portu-galskega, ki je pripadal eni izmed najuglednejših in najbogatejših rodovin v Kastiliji.

»Ne,« je rekel don Cristoval morilec, ko je spoznal ranjenega plemiča, »nisi umoril kralja in upam, da tudi tega njegovega zve-stega služabnika nisi usmrtil. Pokličite takoj zdravnika; kraljevi zdravniki je gotovo tu v bližini. Stražniki, vi pa odvedite morileca.«

Zdelo se je, da se je nesrečnež vdal v svojo usodo. Toda, ko ga je don Cristoval hotel izročiti stražnikom, mu je šinila v glavo misel, da se mogoče vendarle izmakne kazni, ki ga je čakala zaradi nje-govega brezpomembnega zločina. Izbral je trenutno zbežnost in skočil proti izhodu.

»Stoj! Stoj!« so kričali vojaki in tekli za njim. Nekateri so ga že dosegli, drugi pa so mu zastavili pot. Toda morilec se je z nad-človeško močjo otresel vseh in bežal, kar so ga nesle noge. Toda brez uspeha. Celot taborišče se je bilo na nogah; vsi prehodi so bili polni vojakov in častnikov, ki so poizvedovali, kaj se je zgodilo. Tudi Alonso de Ojeda, poveljnik kraljeve straže, je takoj pritekel in z mečem v roki začel zasledovati begunca. Kljub svoji majhni po-stavi je bil izboren tekač. Kaj kmalu je dohitel Mavra in mu zabolal meč v hrbet. Ta je v hipu padel na tla, zakričal na ves glas in v

nekaj trenutkih izdihnil.

»Kakor pes je poginil!« je godrnjal don Alonso. »Da bi le vedel, koga sem umoril in kaj je ta človek zakrivil!«

»Ali še ne veste, gospod poveljnik?« mu je rekel eden izmed stražnikov. »Ta Arabec je umoril dona Alvara de Portugal.«

Don Alonso je bil presenečen ob tem nepričakovanem pojasnilu. Še bolj pa se je začudil, ko je izvedel, da je bil don Alvaro umorjen v kraljevem šotoru, kjer je bila tudi dona Beatrice de Bovadilla, ki je le po čudežu ušla smrti.

Poveljnik straže bi najraje takoj tekkel h kraljevemu šotoru. Saj bi to moral storiti že zaradi svoje službe; še bolj pa ga je vlekla tja radovednost, da bi izvedel kaj podrobnejšega o napadu.

Že je hotel oditi, ko je zaslišal, da se približuje večja skupina jezdecev. Bili so kraljevi spremeljvalci, ki so že od daleč klicali vojakom, naj se umaknejo in napravijo prostor vladarjema. Kmalu na to sta se tudi že prikazala kralj Ferdinand in kraljica Izabela v polni bojni opreml.

Kraljica Izabela je bila izvrstna jahalka. V vojaški obleki, s če-lado na glavi, izpod katere so se vsipali njeni bujni črni kodri, se je zdelala kakor prava amakonka. Rada se je v takšni opreml pokazala svojim vojščakom, da je v njihovih sreih vzbudivla pogum.

Ferdinand in Izabela sta zagledala mrliča, katerega so vojaki zvelikli nekoliko vstran, in vprašala, kaj se je zgodilo. Vojaki so jima v eni sapi povedali o dogodku. Vzpodboda sta konja in od-jezdila k svojememu šotoru. Tu sta zvedela vse podrobnosti o napadu. Uboga dvorjanica je bila kakor iz uma zaradi prestopnega strahu. Čeprav je bila zelo pogumna in je že večkrat stala svoji ljubljeni kraljici ob strani v težkih in nevarnih trenutkih, vendar ni nič čud-nega, če je sedaj bila vsa omamljena, saj je le za las manjkalo, da bi bila izgubila življenje.

V vsem tem dogodku pa je bilo nekaj nerazumljivega. Da je sovražnik hotel umoriti kralja in kraljico, ki sta hotela uničiti nje-govo domovino, to je bilo pač umljivo in ni bilo treba, da bi on sam šele to pojasnil. Kako je prišel v šotor, je bilo tudi jasno; saj je o tem pričala odprtina v steni šotora. Toda kako to, da je bil v šotoru don Alvaro in padel pod udarcem, ki je bil namenjen kralju? Dvorjanica je bila preveč razburjena, da bi mogla zadevo pojasniti. Don Alvaro sicer ni bil mrtev, vendar pa težko ranjen in ni mogel govoriti. Kraljevi zdravniki, ki je takoj pritekel, mu je obvezal rane in resno zmajeval z glavo. Ničesar ni hotel odgovoriti na številna vprašanja; pač pa je strogo naročil, da mora ranjenec imeti mir in počitek.